Požadavky na způsob provozu a funkce knihovního softwaru

Požadavky na způsob provozu knihovního softwaru, typ katalogu a požadované funkce či moduly, by měly vycházet z analýzy stavu a potřeb knihovny a analýzy pracovních procesů a postupů knihovny. Požadavky na způsob provozu jsou jedním z nejdůležitějších podkladů při jednání s dodavateli a také při přípravě výběrového řízení resp. poptávkového dokumentu.

Seznam požadavků obvykle zahrnuje následující témata:

Obecné požadavky

- Požadovaný typ(y) katalogu (např. regionální systém, jednotlivá instalace, společný katalog)
- Požadovaný způsob implementace (např. hostovaný systém, cloudové řešení, instalace na serveru knihovny) apod.
- Požadovaná míra rozlišení oprávnění pro jednotlivé knihovny, činnosti, skupiny uživatelů či jednotlivce (odvíjí se od typu katalogu - u regionálních nebo společných katalogů, případně u institucí se složitější organizační strukturou je obyvkle vyžadována větší míra rozlišení oprávnění na úrovni organizačních jednotek i činností).
- Požadaovaná míra odlišných nastavení pro jednotlivé knihovny a pobočky v rámci katalogu a pravidla pro půjčování, rezervace
- Požadovaná míra přizpůsobení uživatelského rozhraní (přizpůsobení grafickému vzhledu organizace, případně další možnosti nastavení rozhraní)
- Požadované propojení s externími softwary, službami a kooperativními projekty (s tím souvisí také požadavky na používané formáty, protokoly apod.)
- Požadovaná podpora (rozsah, časová dostupnost, způsoby komunikace aj.)
- Dokumentace (požadovaný typ, forma[1)], rozsah)
- Školení (požadavky na obsah školení, místo konání, formu, rozsah apod.)
- Záruky, včetně záruk v případě ukončení činnosti dodavatele, požadavky na vlastnictví dat v případě hostovaných systémů nebo provozu v cloudu.
- Základní požadavky na systém: hardware a sotfware, požadované standardy, bezpečnost systému, způsob autentizace uživatelů, administrace systému, zajištění migrace dat aj.

Požadavky na funkce/moduly systému

Při definování požadavků, zejména při jednání s dodavateli knihovních softwaru nezapomeňte, že definice modulu se mezi jednotlivými softwary může lišit, navíc svobodné softwary používané v České republice nejsou modulární. Proto je důležité snažit se specifikovat spíše okruhy funkcí a jednotlivé požadované funkce.

V některých případech doporučujeme také specifikovat způsob, jakým má být daná funkce nebo její administrace dostupná. Zhlediska provozu knihovny může být velký rozdíl například v tom, zda je administrace nastavení některých funkcí softwaru dostupná prostřednictvím standardního rozhraní knihovního sofwaru nebo pouze z příkazové řádky na serveru apod. Podobně může hrát roli způsob, jakým může být konkrétní funkce softwaru prováděna apod. (viz též Pracovní postupy, procesy a

služby knihovny).

Níže uvádíme stručný výčet obvyklých okruhů požadavků na funkce knihovního softwaru. Při přípravě poptávkového dokumentu nebo při komunikaci s potenciálními dodavateli je většinou potřeba tyto funkce podrobněji specifikovat.

Výpůjční protokol

- Přehled základních funkcí,
- výpůjční pravidla,
- evidence a vyhledávání čtenářů,
- online registace uživatelů,
- kontrola duplicit čtenářů,
- blokování čtenářského konta,
- zprávy a upozornění,
- půjčování a vracení,
- prodloužení výpůjček,
- rezervace a objednávky knihovních jednotek,
- sledování přepravy rezervací a objednávek dokumentů,
- poplatky, pokuty, odesílání notifikací,
- způsoby plateb,
- možnost přizpůsobení tiskových výstupů,
- offline funkce,
- aj.

Katalogizace

- Přehled základních požadovaných funkcí,
- standardy,
- požadovaná katalogizační pole,
- způsoby editace a tvorby záznamů,
- nastavení šablon pro bibliografické záznamy
- nastavení šablony pro vlastnosti jednotek,
- možnosti importu a exportu,
- funkce pro stahování přes Z39.50,
- tisk štítků a čárových kódů
- hromadné editace a akce,
- správa autorit,
- výměnné soubory
- aj.

Správa seriálů

- Možnost generování vzorců a předpovědí pro předplatné,
- správa předplatného,
- příjem exemplářů, hromadný příjem,
- vazba seriálových jednotek,
- šablony pro příjem exemplářů,

- reklamace nedodaných čísel
- aj.

Opac

- Požadavky na rozhraní včetně responsivity designu a přístupnosti pro osoby se specifickými potřebami,
- ovládání rozhraní,
- přidaný obsah (obálky, obsahy, citace …),
- způsoby vyhledávání (jednoduché a pokročilé vyhledávání, procházení, fasety apod.),
- možnosti práce s výsledky,
- požadavky na funkce čtenářského konta,
- možnosti plateb
- možnosti správy čtenářského konta.
- vytváření seznamů
- možnosti vytváření URL odkazů na záznamy, výsledky vyhledávání apod.
- Požadavky na historii výpůjček, jejího uchovávání, odstranění apod.

Akvizice:

- Sledování finančních zdrojů, fondů a rozpočtů,
- správa dodavatelů,
- tvorba seznamů požadavků,
- objednávky,
- elektronické objednávky,
- objednávky elektronických dokumentů,
- sledování stavu požadavku,
- reklamace,
- možnost zobrazení stavu objednaného dokumentu v OPACu,
- aj.

Statistické výstupy:

- Formáty a formy výstupů,
- tisk výstupů,
- požadované statistické údaje,
- možnost periodicky opakovaných výstupů,
- e-mailové zasílání výstupů,
- aj.

* Revize fondu

- Formy sběru dat,
- výstupy revize,
- aj

Další oblasti:

- Meziknihovní výpůjčka
- Rezervace vybavení a místností

[1)]
např. technická nebo uživatelská dokumentaci, tištěná dokumentace nebo online

From:
https://prirucky.ipk.nkp.cz/ - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:
https://prirucky.ipk.nkp.cz/aks/pozadavky_na_software?rev=1567841332

Last update: **2019/09/07 09:28**